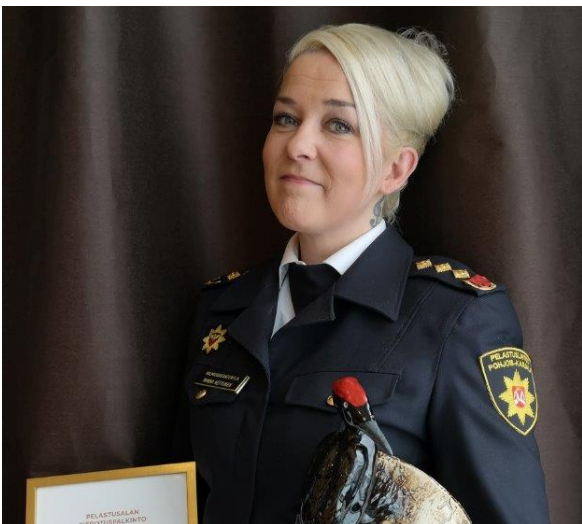

Vad förbereder sig Finland och Röda Korset på?

Minna Kettunen och Niina Hirvonen

Minna Kettunen

Beredskapschef

Norra Karelens välfärdsområde,
räddningsverket och säkerhetstjänster

Niina Hirvonen

Beredskapskoordinator

beredskapsenheten

Centralbyrån

Finlands Röda Kors

Innehåll

- 1.Vad förbereder sig Finland på
- 2.Vad förbereder man sig regionalt på – exempel Norra Karelen
- 3.Röda Korsets beredskap att stöda myndigheterna
- 4.Röda Korsets roll och resurser

Diskussionsämnen från fjolåret

- Presidentvalet
- Den väpnade konflikten i Ukraina
- De väpnade konflikterna i Gaza och Libanon
- Asylsökande som kommit till Finland över östgränsen
- Förhöjda prisnivåer
- Besparingar och samarbetsförhandlingar
- Illamående och ojämlikhet

Nationell riskbedömning 2023

Vad förbereder sig Finland på? Nationell riskbedömning 2023

Informationspåverkan

Politiska, ekonomiska och militäriska påtryckningar

Användning av militära maktmedel

Massinvandring och påtryckning genom styrning av invandrare

Terrordåd eller andra **våldsdåd** mot samhällets strukturer eller stora folksamlingar

Våldsamma kravaller som involverar stora folkmassor, grupper eller sammanslutningar

Störningar i de offentliga finanserna

Störningar i det finansiella systemet

Störningar i energiförsörjningen

- Stor störning i elförsörjningen
- Allvarliga störningar i bränsleförsörjningen

Störningar i informations- och kommunikationsnät och -tjänster

Störningar i transporternas kontinuitet

Störningar i hälsosäkerheten

- Antimikrobiell resistens
- **Pandemi**
- Epidemier av djursjukdomar

Störningar i vattenförsörjningen

Störningar i livsmedelsförsörjningen och försämrade livsmedels- och näringstrygghet

Storolyckor eller långvariga olycksituationer

- Marin flersektorsolycka
- Allvarlig kärnkraftsolycka i Finland eller Finlands närområden
- Flera samtidigt omfattande terrängbränder
- Extremt kraftig rymdstorm

Alueellisen yhteisen
varautumisen rakenteet

POHJOIS-KARJALA

VALMIUSFOORUMI

Puheenjohtaja: Maakuntajohtaja
Varapuheenjohtaja: Pelastusjohtaja
Sihteeri: Valmiuspäällikkö
Turvallisuuspäällikkö
Valmiusasiantuntija

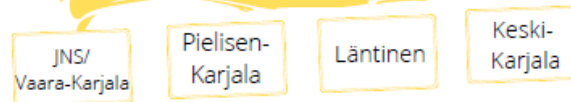
VALMIUSSIHTERISTÖ

Puheenjohtaja: Pelastusjohtaja
Sihteeri: Valmiuspäällikkö
Valmiusasiantuntija

PAIKALLISET VALMIUSRYHMÄT

Puheenjohtaja: Kunnanjohtaja
Sihteeri:
Pelastuslaitoksen alueellinen yhteyshenkilö

Högsta ledningen → gemensamma riktlinjer
för beredskap och engagemang / regionnivå

Beredning, genomförande, gemensam
säkerhetslägesbild / regionnivå

Praktiskt genomförande och
samarbete / lokal nivå

Temaspecifika underarbetsgrupper;
massinvandring, insatsstyrka för
elnätet m.m.

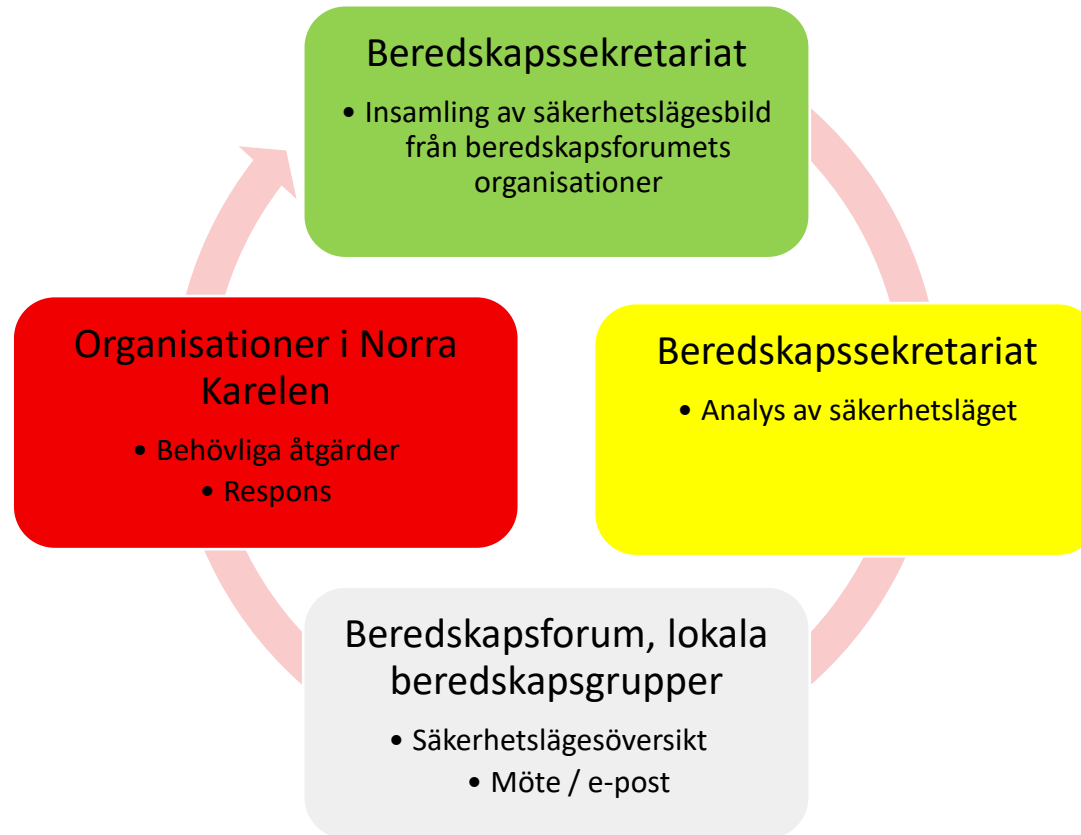
Regional riskbedömning för Norra Karelen

- Allvarliga störningar i bränsleförsörjningen
- Användning av militära maktmedel
- Stor byggnadsbrand som påverkar kritisk infrastruktur eller samhället
- Störningar i eldistributionen, stora störningar i stamnätet för el och störningar i fjärrvärmefördelningen
- Allvarlig trafikolycka/flerpatientssituation (väg-, spår-, flygtrafik)
- Massinvandring
- Omfattande smittsamma sjukdomar, pandemier eller andra liknande utbredda epidemier
- Oväder, lågtrycks- och vinterstormar
- Tillgång till och tillräcklig personal
- ICT-störningar, störningar i informations- och kommunikationsnät och -tjänster, cyberattacker

Regional riskbedömning för Norra Savolax

- Regionala störningar i kraftförsörjningen: störningar i el- och värmedistributionen
- Massinvandring
- Omfattande datakommunikationsstörning
- Oväder och lågtrycksstormar/vinterstormar
- Biologiska hot
- Stor byggnadsbrand som påverkar kritisk infrastruktur eller samhällsfunktioner
- Arbetskraftsbrist
- Våldsdåd mot en grupp personer
- Omfattande och långvarig störning i vattenförsörjningen
- Allvarlig vägtrafikolycka

Gemensam regional säkerhetslägesbild

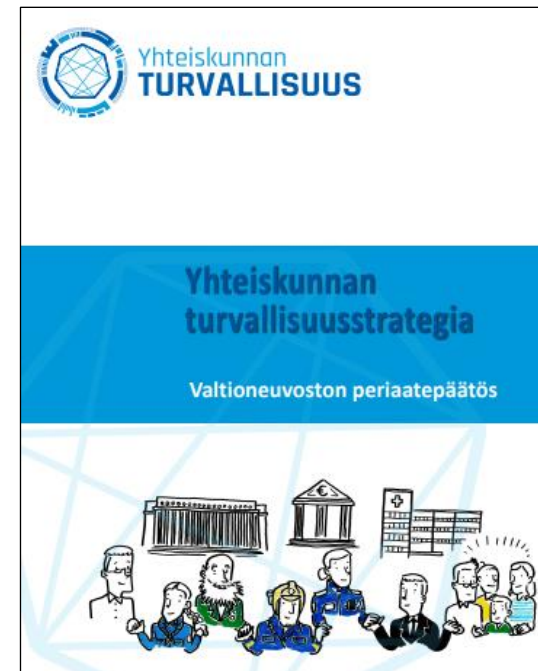

Organisationernas uppgifter för totalsäkerhet

Uppgifter som nämns i säkerhetsstrategin för samhället:

- **Beredskap** för olyckor och störningssituationer
- Beredskapsplanering, förberedelser, **utbildning, beredskapsövningar**
- **Samordning av frivilliga**
- **Stödjande av myndigheterna** genom att rekrytera personal och utbilda frivilliga, **kanalisering av medborgarnas vilja att hjälpa** till med hjälpuppgifter
- **Beredskap på egen hand**
- Internationella uppgifter
- Hantering av massinvandring
- Psykisk kristålighet
- **Skapandet av en situationsbild**

Källa: https://turvallisuuskomitea.fi/wp-content/uploads/2018/02/YTS_2017_suomi.pdf

Myndigheterna har huvudansvaret i hjälpen

Bild: FRK/Sirpa Lehtimäki

- Vid akuta olyckssituationer har myndigheterna skyldighet att
 - rädda människor från omedelbar fara
 - ordna akutvårds- och socialtjänster.
 - erbjuda psykosocialt stöd
- Det är inte organisationernas uppgift att ersätta myndigheternas arbete, utan att stödja det!
- Röda Korset kan inleda biståndsoperationen i samarbete med myndigheten eller självständigt.

Röda Korset som en kanal för hjälp

Bild: Sanna Saarto

De internationella
Genèvekonventionerna

Lagen och republikens
presidents förordning
om Finlands Röda Kors

Samarbetsprotokoll/avtal

- SHM
- IM
- Migrationsverket
- Polisen
- Välfärdsområden
- Kommuner
- Övriga regionala avtal

Röda Korsets uppgift

- **Under alla förhållanden skydda liv och hälsa** samt försvara människovärdet och de mänskliga rättigheterna
- **Rädda människoliv i Finland** och utomlands
- Hjälpa de mest utsatta genom att förebygga och lindra mänskligt lidande
- **Stödja och hjälpa landets myndigheter** att göra humanitära insatser såväl i fredstid som under krig och väpnade konflikter

Organisationen fyller sitt syfte genom att (bland annat):

- Upprätthålla och förstärka sin hjälpberedskap och bedriva humanitär biståndsverksamhet
- Upprätthålla och bygga upp sin beredskap

Republikens presidents förordning om Finlands Röda Kors (827/2017).

Principer

Humanitet, opartiskhet,
neutralitet, självständighet,
frivillighet, universalitet, enhet

Värderingar

Vi är en öppen, serviceinriktad,
handlingskraftig och samarbetsvillig
organisation.

**Beredskap att stöda
myndigheterna i
föränderliga situationer**

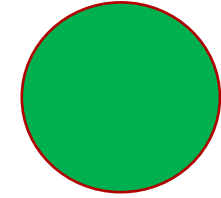
Vad förbereder vi oss på?

Normala
förhållanden

Störningar i
samhället

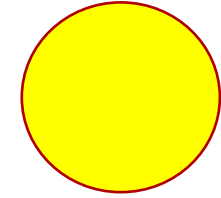
Undantags-
förhållanden

Basberedskap

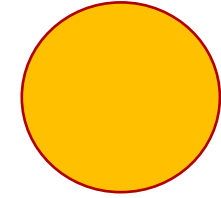
- Upprätthålls under normala förhållanden.
- Målet är att upprätthålla och bygga upp beredskapen.
- Störningarna behandlas **på operativ nivå** och ofta är situationerna **några timmar långa**.
- Exempel på sådana situationer:
 - Hemlandshjälp och psykiskt stöd till en enskild familj efter en brand eller annan akut situation.
 - Efterspaningsuppgifter som en del av Frivilliga räddningstjänsten (FRT/Vapepa)
 - Lokala störningar i vattenförsörjningen och långvariga störningar i energiförsörjningen
- **I basberedskapen aktiveras avdelningarna/FRT vid behov i dagliga hjälpsituationer.** Distriktet stöder vid behov. Centralbyrån har ingen aktiv roll.
- Har knappt någon inverkan på till exempel lednings-, kommunikations- eller personalarrangemang.

Förstärkt beredskap – regional operation

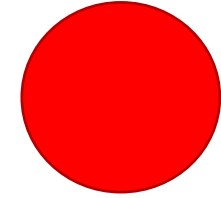
- Målet är att normalisera störningsläget.
- Händelsen har **medelstora konsekvenser** eller **kan utvecklas i negativ riktning**, vilket kräver att Röda Korset reagerar.
- Exempel på sådana situationer:
 - Omfattande byggnadsbränder eller sådana där antalet döda och skadade är stort.
 - Betydande flyg-, järnvägs-, landsvägsolyckor eller storolyckor till havs
 - Omfattande terrängbrand
 - Terrordåd eller annat våldsdåd riktat mot en stor folksamling
- **Distriktets verksamhetsledare fattar beslut om att inleda en operation på distriktsnivå.** Distriktet koordinerar och leder Röda Korsets verksamhet på sitt område. Avdelningarna arbetar i enlighet med den regionala beredskapsplanen eller stöder andra områden vid behov. **Övriga enheter** (Kontti, De ungas skyddshus, Första hjälpen-bolaget, Blodtjänst) stöder operationen till den del det behövs.
- **Vid centralbyrån leder chefen för den inhemska beredskapen centralbyråns verksamhet** och ansvarar för ledningens informering och begäran om nödvändiga tilläggsresurser. All kommunikation planeras och förverkligas på nationell nivå.

Förstärkt beredskap – nationell operation

- Händelsen har märkbara följder eller risken är stor för att leda till märkbara följder. Sådana situationer är till exempel:
 - Massinvandring
 - Omfattande informationspåverkan – i synnerhet handlingar med syfte att försvåra humanitärt biståndsarbete eller Röda Korsets verksamhet
 - Störningar i hälsosäkerheten
- **Generalsekreteraren fattar beslut om att inleda en nationell operation.** En operativ ledare utses. Operationsrummet inleder sin verksamhet. Man samlar in en nationell lägesbild och förmedlar lägesbildsrapporter. Kommunikation och medelanskaffning planeras nationellt. **Centralbyrån koordinerar den nationella operationen.**
- Centralbyrån förhandlar med olika ministerier och nationella myndigheter om situationen.
- **Distrikten leder** verksamheten inom sina områden och förhandlar med välfärdsområden, Regionförvaltningsverket m.fl. **Övriga enheter** (Kontti, De ungas skyddshus, Första hjälpenbolaget, Blodtjänst) stöder operationen till den del det behövs.
- Den förhöjda beredskapen påverkar lednings-, kommunikations- och personalarrangemang. Man följer aktivt och proaktivt med hur situationen utvecklas.

Högsta beredskap

- I högsta beredskap får händelsen mycket allvarliga följder. Olika paragrafer i [beredskapslagen](#) har införts, undantagsförhållanden råder i Finland. Sådana situationer kan till exempel vara:
 - Allvarlig och omfattande kärnkraftsolycka i Finland eller Finlands närområden
 - Massinvandring, där det gäller hundratusentals människor
 - Omfattande och långvariga störningar i informations- och kommunikationsnät
 - Allvarliga pandemier eller andra särskilda hälsosäkerhetsstörningar
 - Väpnat angrepp eller annat så allvarligt angrepp att det kan jämföras med ett väpnat angrepp
- I högsta beredskap kan alla resurser och eventuella tilläggsresurser tas i bruk.
- Situationerna är ofta flera månader långa.
- **Centralbyrån leder den nationella operationen.**
- **Att ta i beaktande:**
 - Att se till säkerheten
 - Snabb utökning av resurser (frivilliga, anställda, donationer)
 - Mottagning av internationellt bistånd

Helhetsberedskap

Bild: Sanna Saarto

- **Flexibel användning av organisationernas samtliga resurser** vid hantering av olyckor och störningar samt i återhämtningsskedet.
- Grundar sig på personal, kompetens, materiell beredskap, system och processer samt på förmågan att **kanalisera och styra personers vilja att hjälpa** in i verksamheten.
- Beredskapen bygger på frivillighet, expertis, **myndighetssamarbete** samt **organisationsnätverk**.

Källa: <https://rednet.punainenristi.fi/system/files/page/SPR%20Kokonaisvalmiuden%20kehitt%C3%A4minen%2018042017%20%28002%29.pdf>

Resurser för Finlands Röda Kors beredskap

Utbildade frivilliga	Blodtjänst	Katastroffonden	FRT	Kommunikation
Personal	Konttikedjan	Logistikcentralen (Kalkku)	Mathjälp	IT
Beredskapsgrupp av psykologer	De Ungas skyddshus	Personreserv för internationellt bistånd	Papperslösa	Ekonomi och personalförvaltning
Donationer	Röda Korset Första hjälpen	ERU= Emergency Response Unit	Organisationsnätverk för mottagningsverksamhet och integrationsstöd	Insamlingar

Röda Korsets roll och resurser

Röda Korsets grunduppgifter vid evakueringar

Ledning

Mottagande av frivilliga / koordinering av verksamheten

Inkvartering (shelter)

Utdelning av
förnödenheter (relief)

Proviantering

Kläder

Kontantbidrag/
matpresentkort

Psykosocialt stöd, bemöta
hjälpbehövande

Första hjälpen

Bistånd i uppgifter inom
hälso- och sjukvården

*Skapa en trygg
atmosfär för de
hjälpbehövande*

Ge skydd

- Handledning och rådgivning
- Skyddsdialog

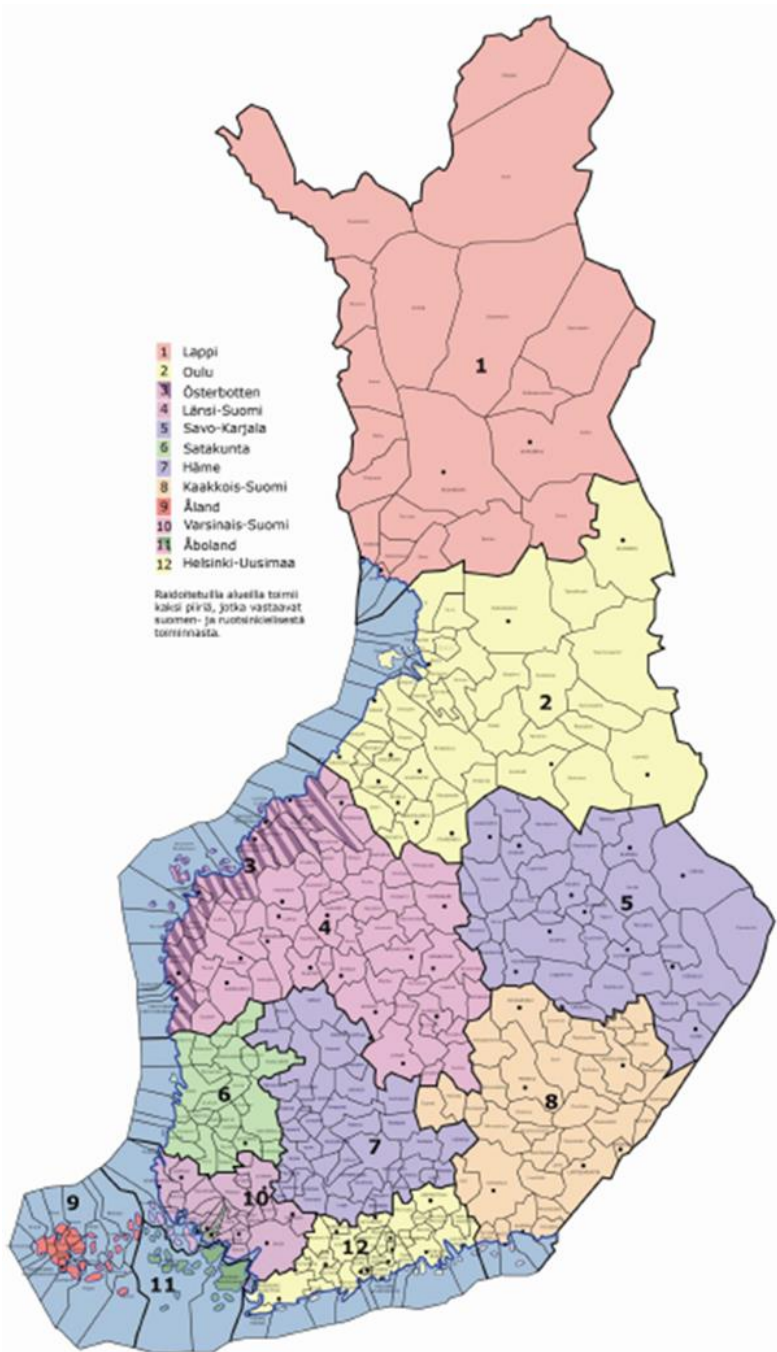
Familjeåterförening
(Restoring Family Links)

- Humanitära servicepunkter (HSP)

Påverkansarbete

Finlands Röda Kors

- Lokalt
 - 400 lokalavdelningar
 - 34 000 frivilliga
 - 4900 larmgruppsmedlemmar
- Regionalt
 - 12 distrikt
- Nationellt
 - helhetskoordination och resurser
 - internationella biståndsarbetare
- Globalt
 - Övriga internationella organisationer, IFRC och ICRC

Bra ledarskap

Bra ledning kräver

- tydligt ledningsansvar, roller för aktörerna
- skapande av lägesbild
- kriskommunikation
- informationsdelning
- planering och hantering av verksamhetens kontinuitet
- samarbete.

Källa: Säkerhetsstrategi för samhället 2017, s17.8.2022

Så här lyckas vi

- Fungerade samarbetsstrukturer
- Vi håller oss till de överenskomna rollerna
- Förtroende för aktörer
- Vi delar information och lägesbild i olika riktningar
- Vi expanderar vid behov
- Ledarskap

Källa: Sanna Natunen, chef för välfärdstjänster,
Lappeenranta 31.8.2022

Tack

Niina Hirvonen

Beredskapskoordinator

Finlands Röda Kors

Centralbyrån, beredskapsenheten

niina.hirvonen@rodakorset.fi

Telefon 0400 428 918

Fabriksgatan 1 A, 00110 Helsingfors

